

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27745>

Özet

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği (OSSBDÖ), 2014 yılında Ömeroğlu ve arkadaşları tarafından Okul Öncesi Eğitim kurumlarına devam eden çocukların sosyal yeterliliklerini ve becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, çocukların sosyal davranışlarının öğretmenler tarafından sistematik olarak gözlemlenmesi ve değerlendirilmesi için tasarlanmış bir **Öğretmen Formu** olarak yapılandırılmıştır. Geliştirme sürecinde, ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesi, özellikle geçerlik ve güvenirlilik analizlerinin yapılması hedeflenmiştir.

Bu araç, okul öncesi dönemdeki çocukların akranlarıyla etkileşim, duygusal düzenleme ve işbirliği gibi temel sosyal beceri alanlarındaki performansların standardize edilmiş bir biçimde saptanması amaçları. Ölçeğin geliştirilmesi, alanyazındaki eksikliği gidermeye yönelik önemli bir adım olup, eğitimcilerin ve araştırmacıların çocukların sosyal gelişim düzeylerini belirlemede kullanabilecekleri sağlam bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği, Sosyal Beceri, Okul Öncesi Dönem, Öğretmen Formu, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometrik Özellikler, Çocuk Gelişimi.

Yazarlar

Ömeroğlu, E. vd.

Amaç

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği'nin temel amacı, okul öncesi çağıdaki çocukların sosyal yeterliliklerini ve becerilerini öğretmen bakışıyla objektif ve yapılandırılmış bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, öğretmenlere çocukların sosyal etkileşimlerindeki güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları tespit etme imkanı sunarak, bireyselleştirilmiş eğitim programlarının (BEP) oluşturulmasına katkıda bulunmayı hedefler.

Ölçek, aynı zamanda araştırmacılar için de okul öncesi sosyal gelişim üzerine yapılan çalışmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracı sağlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, özellikle Türkiye bağlamında kültürel olarak uygun ve psikometrik açıdan sağlam bir değerlendirme aracına olan ihtiyaç karşılık lamıştır.

Yapı (Construct)

Ölçek, okul öncesi çocukların genel **Sosyal Yeterliliği** yapısını ölçmeyi amaçlar. Sosyal

yeterlilik, genellikle birden fazla alt boyutu içeren karmaşık bir yapıdır. Bu alt boyutlar tipik olarak; akran ilişkilerini başlatma ve sürdürme, duygusal ifade ve düzenleme, çatışma çözme becerileri, iş birliği yapma ve kurallara uyma gibi unsurları içerir.

Ölçeğin maddeleri, çocukların günlük sınıf ve oyun ortamlarında sergiledikleri gözlemlenebilir sosyal davranışları hedef alarak bu çok boyutlu yapıyı temsil etmektedir. Geliştirme çalışmasının amacı, bu sosyal beceri alanlarını öğretmenlerin kolayca değerlendirebileceği net ve anlaşılır ifadelerle ölçmektir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilme çalışması (Ömeroğlu vd., 2014), aracın ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak üzere kapsamlı geçerlik analizlerini içermiştir. Çalışmanın başlangıçına göre, **Yapı Geçerliliği** (Construct Validity) ve **Kapsam Geçerliliği** (Content Validity) üzerine odaklanılmıştır.

Yapı geçerliliği genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak varsayılan alt boyutlarının ampirik olarak da desteklenip desteklenmediğini ortaya koyar. Kapsam geçerliliği ise uzman görüşleri alınarak ölçek maddelerinin, okul öncesi sosyal beceri alanlarının tamamının temsil edip edmediği kontrol edilerek sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği'nin **Güvenirliği**, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını belirlemek amacıyla analiz edilmiştir. Güvenirlilik analizleri genellikle iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekleştirilir.

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, elde edilen iç tutarlılık katsayılarının yüksek olduğu ve bu durumun ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterdiği varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını tespit etmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirliği** çalışmaları da yapıldığı düşünülmektedir, ancak spesifik katsayılar mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini tespit etmek amacıyla, geliştirme aşamasında **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını ve dolayısıyla sosyal becerinin hangi alt faktörlerden oluştuğunu belirlemeye yardımcı olmuştur.

Büyük ihtimalle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak, Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği'nin çok boyutlu yapısı ortaya konulmuş ve ölçeğin son formu bu faktör

yapışna uygun olarak düzenlenmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik temellerini güçlendirmiş ve kullanımla ilgili olarak belirtilen alt ölçeklerin geçerliliğini desteklemiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Öğretmen Derecelendirme Ölçeği)

Format: Öğretmen Formu (Gözleme Dayalı Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Okul Öncesi Kurumlarına Devam Edenler)

Yaş Grubu: Okul öncesi dönem (Tipik olarak 3-6 yaş)

Popülasyon Detayları: Okul öncesi eğitim kurumlarında (anaokulu/anasınıfı) eğitim gören çocuklar.

Test Metodolojisi: Öğretmenlerin, çocukların sosyal davranışlarındaki belirli maddeler üzerinden gözlemleyerek puanlaması esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Gelişim, Sosyal Yeterlilik, Okul Öncesi Değerlendirme, Psikometrik Analiz, Öğretmen Gözlemi, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir

Bağlantılı Kurum E-posta Adresleri: ozlemyurt37@gmail.com

Yazın Adresi: Özlem Yurt (Sorumlu Yazar)

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik yayın (2014) aracılığıyla sunulmuştur. Kullanım izinleri ve telif hakları için Sorumlu Yazar Özlem Yurt ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: ozlemyurt37@gmail.com.

Test Yılı: 2014 (Yayın Yılı)

Referanslar

Ömeroğlu, E. vd. (2014). Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Öğretmen Formunun geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik analizleri. *Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(8), 37-46.

Sorumlu Yazar: Özlem Yurt.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [okul-oncesi-sosyal-beceri-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu kaynakta ölçek maddeleri (item listesi) bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak verilen akademik makaleye veya sorumlu yazara başvurunuz.